

NOVA CALEDÒNIA, EN LLUITA PER LA SEVA AUTODETERMINACIÓ

Aquest darrer 4 d'octubre es va celebrar el segon referèndum per l'autodeterminació nacional de Nova Caledònia amb un 46,8% dels vots a favor i un 53,2% en contra, es a dir, a favor de seguir sota el domini de França. Al 2017 el primer referèndum va donar un resultat de 43,6% a favor i un 56,4% en contra, i encara al 2022 s'ha de celebrar un tercer 3er referèndum definitiu.

Nova Caledònia és un arxipèlag situat al Pacífic Sud, a 1.500 km a l'est d'Austràlia amb una extensió de 19.100 km quadrats poblat per uns 300.000 habitants dels quals un 44% són població autòctona Kanak, un 37% europeus, majoritàriament francesos, i la resta d'origen melanesi.

Nova Caledònia va formar part com a possessió colonial de França al 1853 i tot seguit s'inicià una guerra genocida d'extermini contra el poble Kanak en la que van ser expulsats de les seves terres i confinats en reserves. Poc més tard van ser deportats a l'illa centenars de comuners de la Comuna de París entre els quals destaca la heroïna anarquista Louis Michel, deportada del 1873 al 1880, la qual es va relacionar de seguida amb els kanaks dels que aprengué la seva llengua i

desenvolupà una tasca pedagògica entre ells i participà en les revoltes per la independència en contra del poder colonial francès.

Un fet vergonyant del colonialisme francès va succeir a l'exposició colonial a París al 1931 en la que 100 kanaks foren exposats en gàbies a la població Parisenca.

Des d'aleshores ençà ha estat continua l'arribada de colons francesos a la nova colònia, fet que fa que en la actualitat la nació Kanak sigui minoritària al seu país en el que la seva riquesa consisteix en un 30% de les reserves de níquel mundial i d'altres minerals com cobalt, crom, ferro, coure i fins i tot or, al igual que les riques plantacions de cafè que són en mans de d'empreses monopolistes de França, mentre els kanacs es limiten a explotar la pesca i l'agricultura.

També és simptomàtic de la dependència dels kanaks que un 20% estiguin a l'atur, que siguin el 85% dels presos i que només el 7% tinguin titulació superior. També és rellevant que la població nativa cobri un 30% menys que els vinguts de fora.

La colònia d'ultramar, degut a les lluites i revoltes del poble kanak, va aconseguir al 1984 una certa autonomia que, degut als sagnants enfrontaments del 1988, amb el

pacte de Noumea, s'establí que el futur d'aquesta colònia francesa es decidiria a través d'un referèndum d'autodeterminació. És notable el creixement que ha experimentat el partit FNKLS (Front d'Alliberament Kanak Socialista) que controla dues de les tres regions en les que està dividida Nova Caledònia.

Quin serà el resultat del 3er referèndum d'aquí a dos anys? I si guanya el "sí", ¿això farà que es produeixi una descolonització que també afecti al domini econòmic dels monopolis francesos i que el poble Kanak es benefici per igual de les riqueses de l'illa?

França continua al segle XXI com a primera potència colonial mantenint, entre d'altres, colònies com Martinica, Guadalupe i la Guaiana Francesa a Amèrica, Reunion a l'Àfrica i Nova Caledònia i Tahití a Oceania en les que es manté creixents moviments independentistes.

Serà Nova Caledònia el principi de la fi de les restes de l'actual imperi

colonial francès? I els pobles colonitzats com el bretó, l'occità, el cors, l'alsacià, el català i el basc, aixecaran també la seva veu amb força contra el genocidi que han patit secularment?

La *France éternelle* deixarà algun dia de ser eterna?

